

Beschikking Openbaar

Ons kenmerk: ACM/DE/2016/207761

Zaaknummer: 16.1265.52

Beschikking tot vaststelling van de maximale productieprijs van elektriciteit voor het kalenderjaar 2017 voor:

Water- en Energiebedrijf Bonaire N.V.

Vaststelling door de Autoriteit Consument en Markt van de maximale productieprijs van elektriciteit zoals bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES.

Beschikking
Openbaar

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave	2
2	Inleiding en leeswijzer	3
3	Context van dit besluit	4
4	Samenhang met andere besluiten	6
4.1	Van methodebesluit tot productieprijs- en tarievenbeschikking	6
4.2	De productieprijsbeschikking van WEB	8
5	Rechtsbescherming	10
5.1	Wat betekent dit?	11
5.2	Rechtstreeks in beroep bij de rechter	11
5.3	...of eerst in bezwaar bij ACM	11
6	Vaststelling van de productieprijs van WEB	13
6.1	Vaststellen van de kosten	13
6.1.1	De kapitaalkosten	13
6.1.2	De operationele kosten	14
6.1.3	Additionele kosten en overige opbrengsten	15
6.1.4	De berekening van de brandstofkosten	16
6.1.5	Totale kosten	16
6.2	Vaststelling van de toegestane inkomsten	16
6.3	Vaststelling van de maximale productieprijs	17
6.4	Vaststellen van verschillen achteraf	17
7	DICTUM	19
	Bijlage 1: Rekenmodel	21

Beschikking Openbaar

2 Inleiding en leeswijzer

1. Met deze productieprijsbeschikking geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uitvoering aan artikel 2.5, eerste lid van de Wet elektriciteit en drinkwater BES.¹ Op basis van dat artikel moet ACM op 1 januari van ieder jaar, op voorstel van een producent, de productieprijs vaststellen die deze producent ten hoogste zal berekenen aan een distributeur voor de door hem geproduceerde elektriciteit.
2. Water- en Energiebedrijf Bonaire N.V. (hierna: WEB) is producent van elektriciteit op Bonaire. WEB produceert elektriciteit met behulp van (mobiele) generatoren en een solarpark.
3. In deze beschikking stelt ACM de productieprijs vast van elektriciteit die WEB voor het kalenderjaar 2017 ten hoogste als interne verrekenprijs voor elektriciteit zal hanteren.
4. Deze beschikking bestaat uit een aantal hoofdstukken. Hoofdstuk 3 geeft de context van deze beschikking. Hoofdstuk 4 bevat de samenhang met andere besluiten. Hoofdstuk 5 is gewijd aan de rechtsbescherming. En in hoofdstuk 6 zijn achtereenvolgens de kosten, de inkomsten en de maximale productieprijs van WEB vastgesteld. Ook is in dat hoofdstuk opgenomen hoe ACM eventuele verschillen achteraf vaststelt. Deze beschikking bevat daarnaast een bijlage, te weten het Excelbestand 'Rekenmodel Productieprijs Elektriciteit WEB 2017'. Die bijlage wordt gepubliceerd op de website van ACM (www.acm.nl) en vormt een integraal onderdeel van het besluit.
5. Deze beschikking treedt in werking op 1 januari 2017.

3/21

¹ Wet van 23 maart 2016, houdende regels met betrekking tot de productie en de distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet elektriciteit en drinkwater BES), *Stb.* 2016, 142.

Beschikking Openbaar

4/21

3 Context van dit besluit

6. De Wet elektriciteit en drinkwater BES heeft als doel te voorzien in een betrouwbare, duurzame en betaalbare elektriciteits- en drinkwatervoorzieningen op Bonaire, Sint Eustatius en Saba.² Een middel om dit te bereiken is tariefregulering.
7. Op basis van artikel 2.5 van de Wet elektriciteit en drinkwater BES heeft ACM onder andere tot taak om een maximale productieprijs voor elektriciteit en voor drinkwater vast te stellen en om een maximaal distributietarief voor elektriciteit en voor drinkwater vast te stellen. De productieprijs brengt de producent bij de distributeur in rekening. Het distributietarief brengt de distributeur bij de afnemer (consumenten en zakelijke afnemers) in rekening.
8. De wetgever heeft drie doelstellingen met de aan ACM bij wet opgedragen tariefregulering. Het eerste doel is consumentenbescherming. Omdat afnemers in Caribisch Nederland niet kunnen onderhandelen over de prijs van elektriciteit of van drinkwater én omdat zij evenmin vrij zijn in de keuze van het bedrijf waar zij hun elektriciteit of drinkwater kunnen kopen, worden de maximum tarieven van die voorzieningen door ACM vastgesteld.
9. Het tweede doel van de tariefregulering is investeerdersbescherming. Een stabiel en voorspelbaar reguleringsklimaat stelt de onderneming in staat om de noodzakelijke investeringen in de infrastructuur en productiecapaciteit te verrichten.
10. Het derde en laatste doel is productieve efficiëntie van de onderneming. Hierdoor kunnen diensten van voldoende kwaliteit tegen de laagst mogelijke kosten worden geleverd.
11. De wetgever hanteert kostenoriëntatie als uitgangspunt bij de tariefregulering die ACM tot taak heeft uit te voeren. Dat betekent dat tarieven voor elektriciteit en voor drinkwater uitsluitend gebaseerd zijn op de kosten van het bedrijf dat die voorzieningen produceert en distribueert.
12. Een producent en een distributeur van elektriciteit hebben er belang bij dat zij de efficiënte kosten (inclusief een redelijk rendement) die zij maken om te voldoen aan de wettelijke taken, kunnen terugverdienen. Het ontbreken van concurrentie zou ertoe kunnen leiden dat een producent en een distributeur onvoldoende doelmatig werken, te hoge tarieven in rekening brengen of, in het geval van een distributeur, tussen verschillende typen afnemers discrimineert. Afnemers zouden in dergelijke gevallen worden benadeeld. Afnemers zijn daarom gebaat bij een bevordering van de doelmatigheid van de bedrijfsvoering.

² Kamerstukken II, 2014-15, 34089, 3, p. 1 .

Beschikking Openbaar

13. De wetgever heeft ACM daarom belast met de taak om een reguleringsystematiek vast te stellen waarmee zowel de producent als de distributeur een prikkel krijgt om net zo doelmatig te handelen als bedrijven die wel concurrentie ondervinden en om zowel kwaliteit als ook efficiëntie te verbeteren.
14. Hoewel WEB geen monopoliepositie heeft op Bonaire, hebben afnemers toch geen keuze in hun producent van elektriciteit. Daarom stelt ACM met deze beschikking de productieprijs per kilowattuur elektriciteit vast die WEB voor het kalenderjaar 2017 ten hoogste als interne verrekenprijs voor elektriciteit zal hanteren.
15. De reguleringsystematiek is erop gericht te voorkomen dat WEB een onredelijk hoge interne verrekenprijs hanteert voor de productie van elektriciteit. Daarnaast is het van belang dat WEB de efficiënte kosten die hij maakt voor het produceren van elektriciteit kan terugverdienen. Als WEB de efficiënte kosten (inclusief een redelijk rendement) vergoed krijgt, komen de noodzakelijke investeringen in kwaliteit, en daarmee de leveringszekerheid van elektriciteit, niet in gevaar.

Beschikking Openbaar

6/21

4 Samenhang met andere besluiten

16. Jaarlijks stelt ACM in afzonderlijke beschikkingen de maximum productieprijs vast die een producent van elektriciteit en van drinkwater in rekening mag brengen bij een distributeur van elektriciteit en van drinkwater. ACM stelt ook het maximum distributietarief vast dat een distributeur bij afnemers in rekening mag brengen.
17. ACM beschrijft in dit hoofdstuk hoe de productieprijzen voor 2017 samenhangen met het methodebesluit waarin de reguleringsystematiek is vastgesteld.

4.1 Van methodebesluit tot productieprijz- en tarievenbeschikking

18. De bevoegdheid van ACM om een productieprijzbeschikking en distributietariefbeschikking vast te stellen, vloeit voort uit artikel 2.5, eerste lid, en artikel 3.14, eerste lid, van de Wet elektriciteit en drinkwater BES.
19. Om een productieprijz en een distributietarief vast te stellen moet ACM een methode hanteren. Die methode beschrijft op welke manier de kosten van een bedrijf leiden tot een tarief voor de consument. De wettelijke grondslag van die methode volgt eveneens uit artikel 2.5, vierde lid, en artikel 3.14, vijfde lid van de Wet elektriciteit en drinkwater BES:

“Artikel 2.5

1. *De Autoriteit Consument en Markt stelt op 1 januari van ieder jaar, op voorstel van een producent, de productieprijz vast die deze producent ten hoogste zal berekenen aan een distributeur voor de geproduceerde elektriciteit of voor het geproduceerde drinkwater.*
2. *De productieprijz voor elektriciteit of drinkwater is gebaseerd op de werkelijke kosten van de productie met inachtneming van een redelijk rendement en omvat de operationele- en onderhoudslasten, de energiekosten en de kapitaalslasten.*
3. *In afwijking van het eerste lid kunnen de energiekosten als maandelijks te variëren onderdeel van de productieprijz worden vastgesteld.*
4. *De Autoriteit Consument en Markt hanteert voor de vaststelling van de productieprijz een methode ter bevordering van een doelmatige bedrijfsvoering.*
5. (...)
6. (...)
7. *Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot de procedure en de elementen en de wijze van berekening van de productieprijz, bedoeld in dit artikel.*

Beschikking Openbaar

7/21

Artikel 3.14

1. De Autoriteit Consument en Markt stelt, op voorstel van een distributeur, de tarieven vast die de distributeur ten hoogste zal berekenen aan de afnemers voor de distributie van elektriciteit of drinkwater.

2. Er worden vier tarieven onderscheiden:

- a. aansluittarief;
- b. vast gebruikstarief;
- c. variabel gebruikstarief;
- d. wegtransporttarief voor drinkwater.

3. De tarieven kunnen verschillen voor verschillende categorieën afnemers.

4. De tarieven zijn niet-discriminerend, transparant en gebaseerd op de werkelijke kosten met inachtneming van een redelijk rendement en met inachtneming van de subsidie, bedoeld in artikel 5.1.

5. De Autoriteit Consument en Markt hanteert voor de vaststelling van de tarieven een methode ter bevordering van een doelmatige bedrijfsvoering.

6. De tarieven treden in werking op een door de Autoriteit Consument en Markt te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven met uitzondering van het variabel gebruikstarief dat op 1 januari en 1 juli van ieder kalenderjaar kan worden vastgesteld.

7. Indien op 1 januari de tarieven voor dat jaar nog niet zijn vastgesteld, gelden de laatst vastgestelde tarieven tot de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven voor het volgende jaar.

8. Bij ministeriële regeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot de procedure en de elementen en de wijze van berekening van de tarieven, bedoeld in dit artikel.”

20. De regeling waarnaar in bovenstaande artikelen wordt verwezen, is de Ministeriële regeling elektriciteit en drinkwater BES³. In artikel 2.1 van die regeling zijn nadere eisen gesteld aan het hiervoor bedoelde methodebesluit:

“Artikel 2.1

1. De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met belanghebbenden voor een periode van drie tot tien jaar een in de artikelen 2.5, vierde lid, en 3.14, vijfde lid, van de wet bedoelde methode vast.

2. De methode beschrijft op welke wijze de productieprijzen en de tarieven worden vastgesteld, zodanig dat die methode de producent en distributeur prikkelt tot een doelmatige bedrijfsvoering, voorziet in een rendement dat in het economische verkeer gebruikelijk is en een betrouwbare, betaalbare en duurzame energie- en drinkwatervoorziening dient.

3. In de methode wordt ten minste de wijze van vaststelling van de verwachte efficiënte kosten

³ Regeling van de Minister van Economische Zaken van 10 juni 2016, nr. WJZ/15003661, houdende regels met betrekking tot de productie en de distributie van elektriciteit en drinkwater op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. *Stcrt.* 2016, nr. 33268.

Beschikking Openbaar

bepaald en daartoe de wijze van vaststelling van het rendement dat in het economische verkeer gebruikelijk is.

4. In de methode wordt vastgelegd op welke wijze de energiekosten als onderdeel van de productieprijzen worden vastgesteld.

5. Een producent of distributeur dient drie maanden voor de beoogde ingangsdatum van een wijziging van de productieprijzen of de tarieven een voorstel daartoe in bij de Autoriteit Consument en Markt.”

21. Na overleg met belanghebbenden, die bestaan uit de verschillende producenten, distributeurs en afnemersorganisaties in Caribisch Nederland, heeft ACM op 30 september 2016 de “Methode tot vaststelling van tarieven voor productie en distributie van elektriciteit en drinkwater in Caribisch Nederland 2017-2019” (hierna: methodebesluit) vastgesteld. Op 17 november 2016 heeft ACM, eveneens na overleg met belanghebbenden, de methode vastgesteld voor de zogeheten Weighted Average Cost of Capital (hierna: WACC-methode), het toegestane redelijk rendement voor de betrokken bedrijven. Die WACC-methode is een bijlage bij het eerdergenoemde methodebesluit, en maakt daar integraal onderdeel van uit. Beide methodes heeft ACM op haar website gepubliceerd.
22. Het methodebesluit geldt voor een periode van drie kalenderjaren, te weten van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2019.
23. De wet en de Ministeriële regeling zijn de grondslag van het methodebesluit. Het methodebesluit is vervolgens de grondslag van de productieprijzbeschikking en de distributietariefbeschikking.

4.2 De productieprijzbeschikking van WEB

24. Op grond van artikel 2.1, vijfde lid van de Ministeriële regeling elektriciteit en drinkwater BES, moet een producent drie maanden voor de beoogde ingangsdatum van de wijziging van de de productieprijzen, een daartoe strekkend voorstel indienen bij ACM.
25. In haar externe communicatie en ook in de gesprekken met WEB heeft ACM aangegeven dat 1 januari 2017 de beoogde ingangsdatum van de nieuwe tarieven is. Gelet hierop zou de datum waarop WEB een productieprijzvoorstel bij ACM had moeten indienen, 1 oktober 2016 zijn.
26. Die termijn is in dit geval echter niet redelijk gebleken. Daarin speelt mee dat de periode tussen consultatie van de conceptmethode en de concept WACC-methode (juli en augustus 2016) en de vaststelling van beide methodes dermate kort was, dat in redelijkheid niet van WEB verwacht kon worden al op 1 oktober 2016 een productieprijzvoorstel bij ACM in te dienen. Ook

Beschikking Openbaar

speelt mee dat voor WEB op 1 oktober 2016 nog niet precies duidelijk kon zijn waaraan een productieprijsvoorstel moest voldoen. Zorgvuldigheid brengt in dit geval met zich dat de termijn van drie maanden niet kon worden gerespecteerd.

27. De duidelijkheid over de wijze waarop de productieprijsbeschikking tot stand komt en welke gegevens daarvoor van WEB nodig zijn, is er wel gekomen na 1 oktober 2016. In die periode is er door ACM en WEB intensief samengewerkt om zicht te krijgen op de door WEB gemaakte kosten die bij de tariefregulering betrokken konden worden. WEB heeft de gevraagde gegevens aan ACM verstrekt en van een toelichting voorzien.
28. ACM heeft de van WEB ontvangen gegevens vervolgens opgenomen in een rekenmodel, welk rekenmodel ACM aan WEB heeft verstrekt. Daarop zijn van de zijde van WEB vervolgens nog vragen gesteld, en ook heeft WEB nog nadere stukken overgelegd. ACM heeft vertegenwoordigers van WEB op verscheidene momenten nog een toelichting gegeven. Begin december 2016 is het in de Ministeriële regeling genoemde productieprijsvoorstel vervolgens tot stand gekomen.

Het proces voor de vaststelling van de productieprijs per 1 januari 2018

29. Voor de vaststelling van de productieprijs per 1 januari 2018 zal ACM in overleg met WEB komen tot werkafspraken die het voor zowel WEB als ACM mogelijk maken om de in de Ministeriële regeling bedoelde termijn van drie maanden in acht te nemen.

Beschikking Openbaar

5 Rechtsbescherming

30. In dit hoofdstuk beschrijft ACM welke juridische mogelijkheden belanghebbenden hebben om de productieprijbsbeschikking of de distributietariefbeschikking aan te vechten. Daarvoor beschrijft ACM welke wetten en welk procesrecht van toepassing zijn.
31. Artikel 3, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba bepaalt dat de Algemene wet bestuursrecht, met uitzondering van hoofdstuk 9, niet van toepassing is op besluiten en handelingen van bestuursorganen die hun zetel hebben in het Europese deel van Nederland, ter uitvoering van een wettelijke regeling die uitsluitend in de openbare lichamen van toepassing is.
32. Ingevolge artikel 3, tweede lid, van de Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is, in de gevallen bedoeld in het eerste lid, de Wet administratieve rechtspraak BES (War-BES) van toepassing voor zover sprake is van een beschikking in de zin van die wet.
33. Op grond van artikel 3, eerste lid, van de War-BES wordt onder een beschikking verstaan een schriftelijk besluit van een bestuursorgaan inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling die niet van algemene strekking is.
34. Ingevolge artikel 7, eerste lid, van de War-BES kunnen natuurlijke personen en rechtspersonen die door een beschikking rechtstreeks in hun belangen zijn getroffen daartegen beroep instellen bij het Gerecht van eerste aanleg van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (het Gerecht).
35. Op grond van artikel 9, eerste lid, van de War-BES kan beroep worden ingesteld tegen een beschikking op de grond dat de beschikking in strijd is met een algemeen verbindend voorschrift of een algemeen rechtsbeginsel.
36. Op grond van artikel 55 van de War-BES zijn natuurlijke personen en rechtspersonen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de War-BES, bevoegd eerst een bezwaarschrift bij ACM in te dienen gericht tegen de beschikking en pas nadat ACM op dat bezwaar heeft beslist, beroep in te stellen bij het Gerecht.

Beschikking Openbaar

5.1 Wat betekent dit?

37. ACM heeft haar zetel in Europees Nederland en heeft tot taak toe te zien op de naleving van de Wet elektriciteit en drinkwater BES. Deze wet is uitsluitend van toepassing in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Op de besluiten van ACM ter uitvoering van die wet is daarom niet de Algemene wet bestuursrecht maar de War-BES van toepassing.
38. Natuurlijke personen en rechtspersonen (mensen en bedrijven), die door deze beschikking rechtstreeks in hun belangen zijn getroffen (belanghebbenden) kunnen tegen deze beschikking rechtstreeks in beroep gaan bij de rechter of eerst in bezwaar gaan bij ACM.
39. Om belanghebbende te zijn, moet sprake zijn van een voldoende objectief, persoonlijk of individueel (dus te onderscheiden van het belang van anderen), eigen, rechtstreeks en actueel belang. ACM toetst of daarvan sprake is als natuurlijke personen of rechtspersonen deze beschikking aanvechten.

5.2 Rechtstreeks in beroep bij de rechter...

40. Belanghebbenden kunnen rechtstreeks beroep instellen bij het Gerecht. Een gemotiveerd beroepschrift moet binnen zes weken na verzending of uitreiking van deze beschikking worden ingediend bij de griffie van het Gerecht.
41. Belanghebbenden die gevestigd zijn op Saba of op Sint Eustatius, moeten hun beroepschrift in tweevoud indienen bij de Griffie van het Gerecht op Sint Maarten. Het adres van die Griffie is: Frontstreet 58 (The Courthouse), Philipsburg, Sint Maarten.
42. Belanghebbenden die gevestigd zijn op Bonaire, moeten hun beroepschrift in tweevoud indienen bij de Griffie van het Gerecht op Bonaire. Het adres van die Griffie is: Plasa Reina Wilhelmina (Fort Oranje), Kralendijk, Bonaire

5.3 ...of eerst in bezwaar bij ACM

43. Belanghebbenden kunnen er ook voor kiezen eerst (nog) bezwaar in te dienen bij ACM.
44. Een gemotiveerd bezwaarschrift moet dan binnen zes weken na verzending of uitreiking van deze beschikking bij ACM worden ingediend. Het adres is Kaya Internashonal z/n, postbus 357, Kralendijk, Bonaire].
45. Belanghebbenden op Bonaire, Saba en Sint Eustatius kunnen hun bezwaarschrift per email indienen bij ACM. Het bezwaarschrift moet dan worden gericht aan: marga.buys@acm.nl en/of

**Beschikking
Openbaar**

laurens.jorg@acm.nl. ACM zal een ontvangstbevestiging sturen. Als de indiener van het bezwaarschrift geen ontvangstbevestiging van ACM ontvangt, dringt ACM er op aan dat de indiener van het bezwaarschrift telefonisch contact opneemt met ACM op Bonaire: +599 781 0084 en/of + 599 781 0281.

46. Belanghebbenden op Saba en Sint Eustatius die niet over een internetverbinding beschikken, kunnen hun bezwaarschrift schriftelijk indienen bij de lokale vestiging van Rijksdienst Caribisch Nederland op hun eiland.

Op Saba is het adres: The Bottom

Op Sint Eustatius is het adres: Mazinga Complex A, B, Fort Oranjestraat, Oranjestad.

47. Nadat ACM heeft beslist op een bezwaarschrift, kunnen natuurlijke en rechtspersonen die het niet eens zijn met die beslissing op hun bezwaar, in beroep gaan bij de rechter.
48. In het beroepschrift dan wel in het bezwaarschrift kunnen (ook) argumenten aangevoerd worden die zijn gericht tegen het door ACM vastgestelde methodebesluit van 30 september 2016 en de daarvan deel uitmakende WACC-methode van 17 november 2016.

12/21

Beschikking Openbaar

13/21

6 Vaststelling van de productieprijs van WEB

49. Zoals in paragraaf 5.2 van de reguleringsmethode van 30 september 2016 is vastgesteld, hanteert ACM een aantal stappen om de productieprijs vast te stellen:
- Stap 1: Vaststellen van de kosten;
 - Stap 2: Vaststellen hoe die kosten tot inkomsten leiden;
 - Stap 3: Vaststellen op welke manier die inkomsten tot tarieven leiden;
 - Stap 4: Vaststellen op welke manier achteraf eventuele verschillen tussen kosten en inkomsten worden verrekend.
50. ACM beschrijft in dit hoofdstuk van deze productieprijsbeschikking de voorgaande vier stappen.

6.1 Vaststellen van de kosten

51. De kosten van WEB bestaan uit kapitaalkosten en uit operationele kosten. Kapitaalkosten worden gevormd door de afschrijvingen en een redelijk rendement. Operationele kosten zijn kosten die een bedrijf maakt om de onderneming draaiende te houden, zoals personeelskosten. ACM baseert zich voor het vaststellen van de kosten ten behoeve van de vaststelling van de productieprijs op de kosten 2015, zoals vastgelegd in de jaarrekening van WEB, aangevuld met extra informatie over de operationele kosten en activa die WEB aan ACM heeft gestuurd.

6.1.1 De kapitaalkosten

52. Om de kapitaalkosten van WEB vast te stellen, moet ACM in de eerste plaats de regulatorische waarde van de bezittingen (de assets) van WEB vaststellen. Dit noemen we de *regulatory asset value (RAV)*.
53. De regulatory assets van WEB bestaan uit die vaste activa waarmee WEB als producent elektriciteit produceert en die zij voor haar bedrijfsvoering nodig heeft. In dit geval betreft het assets voor zonnepark dat WEB in eigendom heeft. Daarnaast omvat het de aan de productie van elektriciteit toegerekende deel van de indirecte activa (voornamelijk inventaris).
54. De afschrijvingen op de vaste activa en een redelijk rendement op de regulatorische activawaarde vormen samen de kapitaalkosten. ACM gebruikt voor de vaststelling van de RAV en afschrijvingen het detailoverzicht dat WEB aan ACM heeft gestuurd met informatie over alle activa die WEB in bezit heeft.

Beschikking Openbaar

14/21

55. ACM baseert zich voor de vaststelling van de regulatorische waarde van de vaste activa op de historische kostprijs zoals bedrijven deze in hun financiële administratie hebben opgenomen. Door de historische kostprijs te verminderen met de gecumuleerde afschrijvingen komt ACM tot de RAV per 31-12-2015. Activa die door WEB zijn aangemerkt als 'afgeschreven' of 'geblokkeerd' worden niet meegenomen in de RAV.
56. ACM stelt de jaarlijkse afschrijving vast door de afschrijvingstermijnen van WEB hanteren. De eenmalige afschrijvingen die volgen uit het versneld afschrijven of desinvesteren van een actief worden hierbij buiten beschouwing gelaten, omdat die incidentele afschrijvingen niet gezien worden als representatief voor de afschrijvingskosten in 2017.
57. Wanneer een asset gefinancierd is met subsidie of met bijdragen van derden dan is de historische kostprijs verminderd met deze subsidie en/of bijdrage. ACM betreft activa in aanbouw niet bij de vaststelling van de RAV. Pas als activa in gebruik zijn genomen, maakt het onderdeel uit van de RAV. Bedrijven mogen de bouwrente van activa in aanbouw mee-activeren.
58. ACM is, gelet op het voorgaande, tot een RAV gekomen voor de productie van elektriciteit door WEB van USD 1.555.941 per ultimo 2015, met de bijbehorende afschrijvingen over 2015 van USD 43.914
59. ACM berekent het redelijk rendement door de RAV te vermenigvuldigen met de WACC die ACM heeft vastgesteld voor 2017, namelijk 6,74%⁴. De uitkomst daarvan is USD 104.870. Daar telt ACM USD 43.914 aan afschrijvingen bij op. De totale kapitaalkosten komen hiermee uit op een bedrag van USD 148.785.

6.1.2 De operationele kosten

60. De operationele kosten maken ook deel uit van de regulatorische kosten van WEB. ACM heeft die kosten gebaseerd op de door WEB verstrekte jaarrekening 2015. WEB heeft aangegeven welk deel van de operationele kosten direct toegewezen kan worden aan de productie van elektriciteit. Vervolgens heeft ACM de indirecte operationele kosten van WEB op basis van dezelfde verdeelsleutel toegerekend aan de productie van elektriciteit. De brandstofkosten maken geen onderdeel uit van deze operationele kosten, omdat die afzonderlijk worden vergoed. ACM neemt als operationele kosten voor de productie van elektriciteit een bedrag in een aanmerking van USD 1.285.188.

⁴ Calculating the WACC for energy and water companies in the Caribbean Netherlands, ACM/DE/2016/206939, randnummer 7 (electricity & water combined)

Beschikking Openbaar

15/21

61. Indien er sprake was van incidentele baten en lasten in 2015 heeft ACM deze verwijderd uit de (netto) operationele kosten, omdat deze kosten niet representatief zijn voor de kosten van 2017. De grootste post betrof een eenmalige correctie van de voorraden welke tot een eenmalige bate van USD 1.175.332 leidt. Daarnaast is er in 2015 USD 850.000 uit de onderhoudsvoorziening vrijgevallen. Deze bate is ook uit de (netto) operationele kosten gehaald.

6.1.3 Additionele kosten en overige opbrengsten

62. In het methodebesluit voor Caribisch Nederland heeft ACM opgenomen dat de mogelijkheid bestaat om in de tarieven rekening te houden met additionele kosten wanneer die in 2017 aantoonbaar gemaakt zullen worden, maar deze in 2015 nog geen onderdeel uitmaakten van de jaarrekening.
63. Sinds 2016 huurt WEB (tijdelijk) generatoren van Aggrekko international projects (hierna: Aggreko's), waarmee zij zelf elektriciteit produceert om aan de stijgende vraag op Bonaire te voldoen. Deze kosten waren vanzelfsprekend nog niet opgenomen in de jaarrekening van 2015. ACM heeft op basis van de begroting van WEB voor het jaar 2017 en de PPA overeenkomst met Aggrekko international projects vastgesteld wat de extra operationele kosten van de Aggreko's zijn. ACM voegt daarom USD 2.700.860 (prijspeil 2016) bij de operationele kosten voor de productie van elektriciteit.
64. ACM benadrukt dat zij de inzet van deze generatoren als tijdelijke oplossing ziet. De hogere kosten van deze productie in vergelijking met de productie door structurele voorzieningen zal ACM dan ook alleen tijdelijk, in beginsel uitsluitend in 2017, betrekken bij het vaststellen van de productieprijs. Afnemers hebben namelijk geen invloed op de besluitvorming voor de uitbreiding van de productie op Bonaire maar betalen wel mee aan het uitblijven van een structurele en betaalbare oplossing. Voor ACM weegt dat belang van afnemers zwaar.
65. Tot slot houdt ACM rekening met eventuele overige opbrengsten van WEB uit activiteiten waarvoor ACM geen tarief vaststelt. De kosten van deze andere activiteiten dienen volledig buiten de tariefregulering gehouden te worden, omdat anders mogelijk een dubbele vergoeding van deze kosten ontstaat. Bij WEB is sprake van opbrengsten uit het ophalen van de vergoeding voor de afvalinzameling door Selibon. ACM voorkomt dat de kosten hiervan meegaan in de tariefregulering door in de berekening van de operationele kosten de directe en indirecte kosten van deze activiteit buiten de gereguleerde kostenbasis te houden.

Beschikking Openbaar

6.1.4 De berekening van de brandstofkosten

66. De gegevens die ACM voor die berekening van de brandstofkosten in aanmerking neemt, zijn de volgende:
- Een technisch rendement van 3,64 (het aantal kWh dat WEB met de Aggreko's verwacht te produceren met één liter brandstof);
 - De meest recente brandstofprijs (de prijs per liter die de producent voor de in maand t gebruikte brandstof heeft betaald in de laatst gesloten inkoopovereenkomst voor die brandstof).
67. De brandstofkosten worden vervolgens berekend aan de hand van de volgende formule:

$$\text{Brandstofkosten}_{\text{maand } t} = \text{Technisch rendement} * \text{brandstofprijs}_{\text{meest recent}}$$

68. Met toepassing van voorgaande formule is het WEB toegestaan om in 2017 maandelijks de brandstofkosten als interne verrekenprijs aan te passen. WEB is gehouden om in de interne administratie bij te houden welke brandstofprijs en welke hoeveelheden brandstof WEB per maand heeft gehanteerd. ACM kan, wanneer daar aanleiding toe is, ook de inkoopovereenkomsten en betaalde facturen bij WEB opvragen.

6.1.5 Totale kosten

69. In paragraaf 6.1.1 zijn de totale kapitaalkosten op USD 148.785 bepaald. De totale operationele kosten zijn in paragraaf 6.1.2 bepaald op USD 1.285.188. Aan de kosten worden de operationele kosten voor de aggrekko's toegevoegd (paragraaf 6.1.3). De totale kosten zijn daarmee USD 4.159.362. Dit betreft kosten op het prijsniveau 2015.

6.2 Vaststelling van de toegestane inkomsten

70. In de vorige paragraaf zijn de (efficiënte) kosten van WEB vastgesteld. In deze paragraaf stelt ACM de toegestane inkomsten van WEB vast.
71. De toegestane inkomsten zijn gelijk aan de kosten. Om die inkomsten voor 2017 te berekenen moeten de totale kosten van 2015 worden aangepast voor inflatie. ACM baseert zich voor deze gegevens op data van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Voor de inflatiecorrectie in jaar t maakt ACM gebruik van het procentuele verschil in consumentprijsindex voor Bonaire tussen het derde kwartaal van jaar $t-1$ en het derde kwartaal van het jaar $t-2$. De geschatte

Beschikking Openbaar

(verwachte) inflatie die ACM op deze wijze berekent voor 2016 bedraagt -0,9%, die voor 2017 0,60%. De berekening is opgenomen in het rekenmodel in de bijlage.

72. De totale inkomsten voor 2017 bedragen USD 4.146.659

6.3 Vaststelling van de maximale productieprijis

73. In de vorige paragraaf zijn de toegestane inkomsten 2017 van WEB vastgesteld. In deze paragraaf stelt ACM de maximale productieprijis vast per kWh die WEB in als interne verrekenprijis mag hanteren.

74. De totale toegestane inkomsten 2017 bedragen USD 4.146.659. Om de productieprijis per kWh vast te stellen is de geschatte productie benodigd. Deze is 5.121.000 kWh, gebaseerd op de inschatting van het productievolume voor 2017. Dit volume bestaat voor 4.892.000 kWh uit productie met Aggrekko's en voor 230.000 kWh uit productie met het zonnepark.

75. De productiekosten per kWh bedragen daarmee 0,8097 USD/kWh. Dit is exclusief brandstof. Voor de aggrekko's moet WEB brandstof inkopen. WEB mag de brandstofkosten in rekening brengen conform de formule zoals opgenomen in paragraaf 6.1.4.

76. Voor de maand januari 2017 komt dit neer op 0,1544 USD/kWh. ACM gebruikt hiervoor de betaalde brandstofprijis per liter uit de meest recent gesloten inkoopovereenkomst voor die brandstof, in dit geval uit november 2016, namelijk 0,588 USD/kWh.

77. De totale maximale productieprijis voor WEB komt hiermee voor januari 2017 uit op 0,9641 USD/kWh inclusief brandstof.

6.4 Vaststellen van verschillen achteraf

78. ACM heeft in paragraaf 5.2 van de methode toegelicht hoe ACM omgaat met verschillen tussen de vastgestelde toegestane inkomsten en de daadwerkelijk gerealiseerde kosten. De werking van de gekozen methodiek van 'profit-sharing' is, dat vooraf de toegestane inkomsten voor een bepaald jaar worden vastgesteld en achteraf vastgesteld wordt wat het verschil is tussen die inkomsten en de door WEB gerealiseerde kosten in dat betreffende jaar. Een deel van dit verschil, namelijk 50%, verrekenet ACM in de inkomsten van het eerstvolgende kalenderjaar. Het andere deel komt voor rekening van het bedrijf, en is een winst of een verlies (afhankelijk van het voornoemde verschil).

Beschikking Openbaar

79. Deze terugblik (de verschillenanalyse) is voor het jaar 2017 op z'n vroegst mogelijk in het jaar 2018, als de werkelijke kosten van WEB blijken uit de door een onafhankelijk accountant gecontroleerde jaarrekening over 2017.
80. ACM heeft in de methode aangegeven bij deze terugblik te corrigeren voor inschattingfouten. Specifiek voor de productie van elektriciteit door WEB, gaat dit om de volgende inschattingen:
- Schatting productievolume door generatoren: 4.892.000 kWh
 - Schatting productievolume zonnepark: 230.000 kWh
81. Als deze inschattingen hoger of lager uitvallen, dan zal ACM hiervoor een correctie aanbrengen voordat gekeken wordt of WEB hogere of lagere kosten heeft gehad dan vooraf ingeschat.
82. ACM houdt hierbij rekening met de verwachte productie met het zonnepark op basis van het werkelijke aantal zonuren. ACM gaat hierbij uit van de technische specificaties van het zonnepark. Op basis van het werkelijke aantal zonuren in 2017 zal ACM in 2018 bezien of de productie die WEB met het zonnepark heeft behaald hiermee in lijn is. Eventuele verschillen zal ACM narekenen in de productieprijs voor 2019.

Beschikking
Openbaar

7 DICTUM

83. Op grond van artikel 2.5, eerste lid van de Wet elektriciteit en drinkwater BES stelt de Autoriteit Consument en Markt de productieprijs vast van elektriciteit die Water- en Energiebedrijf Bonaire N.V. voor het kalenderjaar 2017 ten hoogste als interne verrekenprijs voor elektriciteit zal hanteren.
84. De Autoriteit Consument en Markt stelt die productieprijs vast op 0,8097 USD/kWh exclusief de brandstofcomponent. De brandstofcomponent in USD/kWh stelt ACM als volgt vast:
Brandstofkosten_{maand t} = Tech.rend. * brandstofprijs_{meest recent}
85. Van deze beschikking en de bijlage daarbij wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts zal de Autoriteit Consument en Markt deze beschikking op haar website (www.acm.nl) publiceren.
86. Deze beschikking treedt in werking op 1 januari 2017.

Den Haag,

Datum: 16 december 2016

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.

dr. F.J.H. Don
bestuurslid

19/21

Beschikking
Openbaar

In beroep of in bezwaar tegen deze beschikking?

In beroep bij de rechter

Tegen deze beschikking kunnen natuurlijke personen en rechtspersonen die rechtstreeks in hun belangen zijn getroffen, beroep instellen bij het Gerecht uiterlijk binnen zes weken na verzending of uitreiking van deze beschikking.

Belanghebbenden die gevestigd zijn op Saba of op Sint Eustatius, moeten hun beroepschrift in tweevoud indienen bij de Griffie van het Gerecht op Sint Maarten. Het adres van die Griffie is: Frontstreet 58 (The Courthouse), Philipsburg, Sint Maarten.

Belanghebbenden die gevestigd zijn op Bonaire, moeten hun beroepschrift in tweevoud indienen bij de Griffie van het Gerecht op Bonaire. Het adres van die Griffie is: Plasa Reina Wilhelmina (Fort Oranje), Kralendijk, Bonaire.

(Eerst) In bezwaar bij ACM is ook mogelijk

Natuurlijke personen en rechtspersonen, die door deze beschikkingen rechtstreeks in hun belangen zijn getroffen, kunnen er ook voor kiezen eerst bezwaar te maken tegen deze beschikking. Een gemotiveerd bezwaarschrift kan worden ingediend bij ACM uiterlijk binnen zes weken na verzending of uitreiking van deze beschikking.

Bezwaarschrift indienen bij ACM op Bonaire

Belanghebbenden op Bonaire kunnen hun bezwaarschrift per post indienen bij ACM of bij ACM in persoon afgeven. Het adres is Kaya Internashonal z/n, postbus 357, Kralendijk Bonaire.

Bezwaarschrift indienen per email

Belanghebbenden op Bonaire, Saba en Sint Eustatius kunnen hun bezwaarschrift per email indienen bij ACM. Het bezwaarschrift moet dan worden gericht aan: marga.buys@acm.nl en/of laurens.jorg@acm.nl. ACM zal een ontvangstbevestiging sturen. Als de indiener van het bezwaarschrift geen ontvangstbevestiging van ACM ontvangt, dringt ACM er op aan dat de indiener van het bezwaarschrift telefonisch contact opneemt met ACM op Bonaire: +599 781 0084 en/of +599 781 0281.

Bezwaarschrift indienen bij lokaal RCN-kantoor op Saba en Sint Eustatius

Belanghebbenden op Saba en Sint Eustatius die niet over een internetverbinding beschikken kunnen hun bezwaarschrift ook schriftelijk indienen bij de lokale RCN-vestiging op hun eiland:

Saba: The Bottom

Sint Eustatius: Mazinga Complex A, B, Fort Oranjestraat, Oranjestad.

20/21

Beschikking
Openbaar

Bijlage 1: Rekenmodel

ACM heeft op haar website (www.acm.nl) het Excelbestand “Rekenmodel Productieprijs Elektriciteit WEB 2017” gepubliceerd met daarin het rekenmodel dat de berekening van de maximumproductieprijs voor WEB bevat. Dit bestand is gepubliceerd als bijlage bij deze beschikking, maakt hier integraal onderdeel van uit en is vindbaar op de publicatiepagina van deze beschikking op www.acm.nl.

21/21